

Logistika a skladové priestory: moment zotrvačnosti ochabuje

Author: SF / Juraj Pokorný | Published: 07.05.2009

Čo vlastne vytvára jedinečnosť skladového a logistického trhu? Je to predovšetkým rýchlosť výstavby nových priestorov, ale tiež pripravenosť stavebných pozemkov voči požiadavkám dopytu. Podľa správy BIG BOX dosiahol realizovaný dopyt logistických a skladových priestorov v roku 2008 rekordnú úroveň. Pokiaľ ide o prvý kvartál 2009, jeho objem tvoril však už iba 35 percent z vlnajšej priemernej štvrtročnej hodnoty.

Výrazný úbytok nových projektov

CBRE zaznamenala v prvom kvartáli celkovo 5 prenájmov, pričom priemerná veľkosť jedného bola 5 035 m². Zaujímavé a súčasne príznačné je, že všetky tieto transakcie sa zrealizovali výlučne v bratislavskom regióne (Greater Bratislava Area - Bratislava a širšie okolie), čo v porovnaní s rovnakým obdobím 2008 predstavuje 72-percentný nárast na celoslovenskom podiele. „Za zmienku stojí fakt, že všetky novoprenajaté priestory boli tento štvrtrok postavené špekulatívne a neboli vopred preajaté,“ hovorí správa CBRE.

Plocha moderných skladových priestorov na Slovensku dosiahla hodnotu 950 295 m². Približne 88 percent z nich (838 278 m²) je situovaných v bratislavskom regióne, z toho prevažná časť popri diaľniciach D1 a D2, a mimo širšieho okolia metropoly len 112 000 m². Podobne objem 34 200 m² novovytvorených logistických priestorov, ktoré od januára do marca 2009 obohatili domáci trh, naznačuje síce medziročný nárast o 140 percent, no oproti poslednému kvartálu 2008 zároveň signalizuje až 83-percentný prepád!

Vedúci oddelenia priemyselných parkov CBRE Peter Jánoši pripisuje takýto výrazný úbytok pripravovaných a realizovaných projektov ich sťaženému financovaniu, ale aj opatrnosti samotných developerov. Nie inak sa podľa neho správajú tiež ich koncoví užívatelia. „Vďaka neistej budúcnosti niektorí z nich odložili alebo pozastavili svoje plány na neurčito,“ vysvetľuje Jánoši.

Nájmy na historických minimách

V porovnaní s minulým štvrtrokom poklesol ku koncu 1. tohtoročného kvartálu objem rozostavaných priestorov o cca 42 % - na približne 46,950 m² (výrazný medziročný pokles o 76 %). Z celkovej rozlohy logistických priestorov vo výstavbe (31 600 m², z toho 15 350 v Bratislave a okolí) 19 percent tvoria vopred preajaté priestory a až 81 percent špekulatívne (Profinal: Logistické centrum Bratislava-Ivanka, VGP: skladové priestory v Malackách). Na strane ponuky tvorili nedokončené projekty oproti roku 2008 len jednu pätinu.

Ako vidno z grafu č. 1, dominantným developerom na trhu s logistickými a skladovými nehnuteľnosťami v I. kvartáli naďalej zostáva ProLogis so 40-percentným podielom na celkovom objeme priestorov, po ňom nasledujú s veľkým odstupom J&T a IIG (13 %), AIG Lincoln (12 %), HB Reavis (11 %), Karimpol a Otners (po 7 %), Pinnacle (6 %) a Goodman International (4 %).

Pokiaľ ide o novú ponuku, pod najväčšiu sa podpísal logistický park firmy ProLogis v Galante (79 %) a zvyšných 21 % dodala na trh spoločnosť Profinal. Výška nájmov v najlepších bratislavských priestoroch si udržala stabilitu a momentálne sa pohybuje v rozmedzí od 3,40 do 4,00 € / m² / mesiac - v závislosti od lokality, prípadne výskytu konkurencie. „Na druhej strane tlak bánk alebo iných financujúcich subjektov a

pomerne vysoká neobsadenosť v už existujúcich projektoch stlačila v niektorých lokalitách ceny nájomov na historické minimum,“ upozorňuje Peter Jánoši v reporte BIG BOX na zvýšenú mieru stimulov, pôsobením ktorých efektívna výška nájomov klesá.

Podporia bankové reštrikcie prenájmy?

„Očakávame, že veľká časť pozemkov pripravených na logistickú výstavbu zostane nevyužitá, pokiaľ sa nezvýši dopyt po skladových priestoroch a nezníži miera neobsadenosti,“ uvádza sa v správe BIG BOX. Pretrvávajúce reštrikcie v rámci bankového financovania výstavby logistických a skladových priestorov podporia vopred dojednané prenájmy a pribrzdia výstavbu. V súvislosti s celkovým napätím v ekonomike predurčí dĺžku prenájmov dostupnosť priestorov a individuálne dohodnuté podmienky.

V najbližších mesiacoch CBRE predpokladá nielen v administratívnom, ale takisto v logistickom sektore rastúci význam na mieru stavaných projektov a podnájomov ako priamy dôsledok optimalizácie nákladov a zužovania stavov viacerých spoločností. Možno z toho usudzovať, že trend spomalenia prenájmov, ktorý vyústil do zvýšenia miery neobsadenosti logistických priestorov na súčasných 10,25 % (medzikvartálny nárast o 1,43 bázických bodov), sa čoskoro obráti? Záruku na akékoľvek zodpovedanie takto postavenej otázky v tejto chvíli nedá asi nikto...

Definície podľa CBRE

Skladové priestory - moderné skladové priestory, Trieda-A, developerské projekty

Miera neobsadenosti - pomer voľných skladových priestorov a celkového objemu skladov

Zrealizovaný dopyt - čistá plocha skladových priestorov prenajatá za určité obdobie

Priestory vo výstavbe - rozostavané developerské skladové priestory

Grafy a údaje - zdroj CBRE

07.05.2009 08:00, SF / Juraj Pokorný